

LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 10-10.

Innkalling til møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 5 2025

Tid: 09.00-11.30. Onsdag 5. november

Sted: Det juridiske fakultet, møterom 546 styrerommet, 5. etasje

Sakliste:

00/25a Godkjenning av innkalling og dagsorden

00/25b Godkjenning av referat fra LMU 4 den 26. september 2025

00/25c Korte orienteringer

- Det planlegges en oppdatering av [handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029](#), og dette vil følges opp som en sak i Læringsmiljøutvalget senere i studieåret. Arbeidet med oppdatering av handlingsplanen vil sees i sammenheng med den pågående prosessen med oppdatering av handlingsplanen for mangfold, inkludering og likestilling.

Sak 29/25	Resultater fra Studiestartundersøkelsen 2025	Avsatt tid: 20 min
	<i>Orienterings- og drøftingssak</i>	

Sak 30/25	Rapportering studentarrangementer i velkomstuken – Sentralt avsatte midler	Avsatt tid: 15 min
	<i>Orienterings- og drøftingssak</i>	

Sak 31/25	Studentparlamentets handlingsplan	Avsatt tid: 10 min
	<i>Orienteringssak</i>	

-----Pause----- 10 min

Sak 32/25	Årsrapport fra Si fra-systemet 2024-2025	Avsatt tid: 20 min
	<i>Orienterings- og drøftingssak</i>	

Sak 33/25	Forslag til oppdaterte retningslinjer for varsling for studenter og Si fra-nettside	Avsatt tid: 20 min
	<i>Vedtakssak</i>	

Sak 34/25	Eventuelt	Avsatt tid: 5 min
------------------	------------------	--------------------------

*Drøftingssak****Besøk ved fakultetene, universitetsbiblioteket og UiB læringslab studieåret 2025/2026***

September	Nygårdsgaten 5
November	Det juridiske fakultet
Desember	UiB læringslab
Februar	Fakultet for kunst, musikk og design
Mars	Det medisinske fakultet
Mai	Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Årshjulsaker i Læringsmiljøutvalget studieåret 2025/2026

September	Årsrapport for Læringsmiljøutvalget Rapport/orientering fra Velkomstuken Valg av ny leder og nestleder
November	Rapportering studentarrangementer i Velkomstuken (Sentralt avsatte midler) Årsrapport fra Si Fra-systemet
Desember	Utllysning av sentralt avsatte midler for velkomstuken 2026
Februar	Utllysning av Læringsmiljøprisen og oppnevning av jury/tildelingskomite
Mars	Årsrapport fra studentombudet Årsrapport fra nettverk for universell utforming og tilrettelegging Resultater fra studiebarometeret Tildeling fra sentralt avsatte midler for velkomstuken 2026
Mai	Vedta møteplan for neste studieår Innspill til budsjett Orientering om Velkomstuken Tildeling av Læringsmiljøprisen

LÆRINGSMILJØUTVALGET(LMU)

*Læringsmiljøutvalget ved UiB er oppnevnt i henhold til
Lov om universiteter og høyskoler § 10-10*

Referat fra møte i Læringsmiljøutvalget (LMU) – møte 4/2025

Tid: Fredag 26. september, 10.15-12.00

Sted: Nygårdsgaten 5, møterom Sydneshaugen

Til stede

Sigrunn Eliassen, Christen Soleim, Arvid Fauskanger Ekberg, Stine Lehmann, Kjartan Nessel, Elisabeth Aronsen Straume, Hanne Martinussen, Anne Line Grepne, Trude Færevaa (vara), Runa Jakhell, Ingvill Thorkildsen, Cecilie Ohm (vara), Christoffer Janson, Phillip Rønning Jakobsen (vara), Nora Aukland Sandtorv

Til stede fra sekretariatet

Martin Kahrs Lie

Forfall

Tore Burheim, Maria Carme Torras Calvo, Heine Såkvitne, Anna Leikesett, Isabelle Abigail Ingebrigtsen, Jonas Joel Joseph

00/25 a Godkjenning av innkalling og dagsorden

Godkjent

00/25 b Godkjenning av:

- referat fra LMU 3 den 21. mai 2025
- referat fra fellesmøte AMU-LMU 26. august 2025

Begge referatene ble godkjent

00/25 c Korte orienteringer

Hilserunde for nye medlemmer.

Sak: 23/25 Valg av ny leder og nestleder for studieåret 2025-2026

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved Universitetet i Bergen (UiB) oppnevnes av universitetsstyret for fire år av gangen, men studentrepresentantene oppnevnes for ett år (studieår) av gangen. Utvalget for kommende periode ble konstituert. Se oversikt over medlemmer og faste observatører på [utvalgets nettside](#).

Vedtak

- *Læringsmiljøutvalget velger prorektor med ansvar for utdanning, Sigrunn Eliassen, til leder, og studentrepresentant Arvid Fauskanger Ekberg til nestleder, for studieåret 2025- 2026.*

Saken ble lagt fram for Læringsmiljøutvalget til vedtak.

Sak: 24/25 Orientering om møtedatoer 2025-2026

Møteplan for studieåret 2025-2026:

LMU 4/25	Fredag 26. september	10.15-12.00	Nygårdsgaten 5 (<i>Universitetsbiblioteket flyttet til høst 2026</i>)
LMU 5/25	Onsdag 5. november	09.00-12.00	Det juridiske fakultet
LMU 6/25	Fredag 5. desember	09.00-12.00	UiB Læringslab
LMU 1/26	Onsdag 11. februar	09.00-12.00	Fakultet for kunst, musikk og design
LMU 2/26	Onsdag 25. mars	09.00-12.00	Det medisinske fakultet
LMU 3/26	Onsdag 20. mai	09.00-12.00	Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Læringsmiljøutvalget tok møteplanen for kommende studieår til orientering.

Sak: 25/25 Årsrapport fra Læringsmiljøutvalget – studieåret 2024-2025

Læringsmiljøutvalget (LMU) behandler hver høst en årsrapport for foregående studieår. I studieåret 2024-2025 har LMU gjennomført seks møter og behandlet 44 saker. Læringsmiljøutvalget vedtok årsrapporten, og den vil sendes til universitetsstyret for videre behandling.

Vedtak

1. *Læringsmiljøutvalget vedtar årsrapport for 2024-2025*
2. *Læringsmiljøutvalget ber om at rapporten blir oversendt universitetsstyret for videre behandling.*

Sak: 26/25 Rapport/ Orientering om Velkomstuken 2025

Erfaringene fra årets studiestart og velkomstuke ble presentert for utvalget i møtet. Utvalget drøftet saken.

Innspill fra utvalget:

- Mikrofonproblemer og manglende IT-assistenter i uke 32 ble rapportert. Ønske om større tilstedeværelse fra IT-avdelingen i denne perioden (uken før velkomstuken).
- Det kom innspill om at det kan være fornuftig med en mer studentnær form på velkomstsereemonien, samtidig som høytideligheten bevares. Viktigheten av tydelig informasjon i forbindelse med arrangementet til neste år ble understreket. Studieavdelingen følger opp innspill knyttet til velkomstsereemonien.
- Positiv respons på endringer og sammenslåing knyttet til fadder- og mangfoldskoordinatorrollen. Studieavdelingen rapporterer god effekt av dette grepet, og de kombinerte fadder- og mangfoldskoordinatorstillingene videreføres, og er lyst ut.
- Det ble også diskutert tiltak for videre støtte til mentorer utover felles opplæring i studiestarten. Både i mentorprogrammet og i andre tiltak må det være et helhetlig fokus på integrering gjennom hele det første studieåret.

Utvalget opplever at mottaket av de nye studentene fungerer godt, men at det bør jobbes videre med disse punktene.

Sak: 27/25 Oppfølging fra velkomstuken – videre arbeid med førsteårsopplevelsen

Prorektor Sigrunn Eliassen orienterte. Utvalget drøftet saken og hvordan LMU kan bidra til å forbedre førsteårsopplevelsen og følge opp nye tiltak. Det er en positiv utvikling i frafall og gjennomføring, særlig på bachelorprogram, men fortsatt utfordringer. Fokus på tidlig faglig og sosial integrering ble løftet.

Mentorordningen ble fremhevet som sentral, men med behov for mer struktur og likhet på tvers av fakultetene. Forslag om obligatoriske seminarer og bedre informasjonsflyt gjennom semesteret. UB ønsker tettere samarbeid med mentorene, og har hatt et positivt samarbeid med mentorordningen på Det humanistiske fakultet allerede.

Fysiske og psykososiale læringsmiljø: Behov for flere hvile- og enerom. Redet-prosjektet på Studentsenteret trekkes frem som positivt og godt besøkt av studentene. Universell utforming og gode læringsarealer er viktig, og Eiendomsavdelingen fremhevet at dette er prioritert.

Tidlig innsats og mestring: Gode lavterskeltilbud og tidlige mestringsopplevelser ble omtalt som avgjørende. Behov for skolering i akademisk yringsfrihet og systematisk arbeid med mangfold i det samlede arbeidet for integrering og universell utforming, ble fremhevet som viktig.

Sak: 28/25 Eventuelt

Ingen saker til eventuelt.

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

**Sak 29/25 Resultater fra Studiestartundersøkelsen
2025**

Studieavdelingen

Orienterings- og drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: LMU 5 onsdag 5. november 2025

Sak: Resultater fra Studiestartundersøkelsen 2025

Bakgrunn

Studieavdelingen sendte i midten av september ut den årlige studiestartundersøkelsen til førsteårsstudenter ved UiB. Undersøkelsen ble distribuert til ca. 4812 studenter, hvorav 847 studenter besvarte undersøkelsen. Dette tilsvarer en svarprosent på 18 %. Noe som er høyere enn svarprosenten for fjorårets undersøkelse (15 %), men det understrekes samtidig at årets resultater også må leses i kontekst av en relativt lav svarprosent. Resultatene gir likevel verdifull informasjon i det videre arbeidet med studiestart og velkomstuken.

Spørreundersøkelsen kartlegger nye studenters opplevelse av årets velkomstuke, mentorordningen, fadderaktiviteter, introdagen til studentlivet, samt informasjonen studentene har mottatt i forbindelse med studiestart. Likt som i fjor var undersøkelsen todelt, hvor andre del var frivillig å fullføre og inneholdt flere dybdespørsmål. Årets undersøkelse er i stor grad tilsvarende som fjorårets undersøkelse, med noen endringer som språklige justeringer, tilpasning til enkelte nye tiltak, og at man har komprimert og tatt ut enkelte spørsmål.

Læringsmiljøutvalget vil i møtet få presentert de overordnede resultatene fra undersøkelsen. Det vil videre utarbeides en rapport som også inkluderer fakultetsvise svar.

Saken legges med dette frem for Læringsmiljøutvalget til orientering og drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

**Sak 30/25 Rapportering studentarrangementer i
velkomstuken - Sentralt avsatte midler**

Studieavdelingen

Orienterings- og drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: LMU 5 onsdag 5. november 2025

Sak: Rapportering studentarrangementer i velkomstuken - Sentralt avsatte midler

Bakgrunn

I 2011 besluttet Universitetet i Bergen å opprette en sentral avsetning for støtte til studentdrevne aktiviteter i velkomstuken. Tildelingen har vært basert på søknader om støtte til spesifikke arrangementer, og det har vært føringer for tildelingen (se vedlagte kriterier). Arrangementer med en solid faglig, kulturell, friluftsliv- eller sportslig profil er blitt prioritert i vurderingen av søknadene. I tillegg er det blitt lagt vekt på at arrangementene er inkluderende, og at det er fokus på å redusere alkoholbruk og -press. Samlet sum som kunne tildeles i 2025 etter søknad fra fadderstyrene var kr 440 000. I tillegg ble inntil kr 80 000 av den sentrale avsetningen for 2025 satt av til fellesarrangementer som kunne arrangeres av fadderkoordinator og Studieavdelingen i samråd med fadderstyrene/fakultetene. Fra sentralt hold ble det dermed i år arrangert utekino i samarbeid med BIFF, felles organisert fjelltur og «morgenhelhus» på Kvarteret. Tildelingen av støtte til arrangementer under velkomstuken i 2025 har skjedd etter samme ordning som i 2024, dvs. etter søknader til spesifikke arrangement.

Søknadene ble behandlet i en komité bestående av Sayna Etminan og Sølvi Løland Tunge (mangfolds- og fadderkoordinatorer), Magnus Jansen (læringsmiljøansvarlig i Studentparlamentets arbeidsutvalg), og Martin Kahrs Lie (Studieavdelingen). Den samlede tildelingen til fadderstyrene var på totalt kr 440 000. Tildelingen ble vedtatt av Læringsmiljøutvalget i møtet 02.04.25 ([sak 8/25](#)). Brev om tildeling ble sendt til fakultetene like i etterkant av vedtak i LMU. Eksempler på arrangementer det har blitt gitt støtte til er aktivetsdag og grilling i Nygårdsparken, kino/spillkveld, quiz, idrettsdag, og aktiviteter for internasjonale studenter.

Rapportering

Fadderstyrene fikk tilsendt en mal for økonomirapport, samt en veileder i slutten av august, med rapporteringsfrist 30. september. Alle rapportene er levert innen fristen, og godkjent. Økonomirapportene gjør blant annet greie for hvilke arrangementer som ble avholdt, om det var spesielle utfordringer med arrangementene, oppslutning om arrangementene, inkludering av ulike studentgrupper, og innspill til hva som kan gjøres annerledes til neste år. Mottakerne av tildelingen har blitt informert om at de skal rapportere for bruken av midlene etter at arrangementene er gjennomført, og at ubrukte midler skal tilbakebetales. Vanlig praksis er at restmidler over kr 1000 avrundet nedover til nærmeste hundrede kroner skal betales tilbake. Studieavdelingen oversender brev om tilbakebetaling til aktuelle fakulteter i etterkant av møtet i LMU.

De fleste arrangementer det har blitt søkt om støtte til, har blitt gjennomført som planlagt. Det har vært enkelte unntak, som følge av værforhold, og avlysninger. Enkelte fadderstyrer har påpekt behov for enklere prosess knyttet til utbetaling av de sentralt avsatte midlene til neste år. Styrene har gitt tilbakemeldinger om forhold som ligger til fakultetene, og har blitt oppfordret til å sende disse innspillene til sine kontaktpersoner der.

Oversikt over tildeling, forbruk og tilbakebetaling 2025

Fadderstyre/fakultet	Tildeling 2025	Rapportert bruk	Midler som skal tilbakebetales*
Det humanistiske fakultet	Kr 67 000	Kr 52 953	Kr 14 000
Det psykologiske fakultet	Kr 51 000	Kr 40 526	Kr 10 400
Det juridiske fakultet	Kr 44 000	Kr 41 305	Kr 2600
Fakultet for naturvitenskap og teknologi	Kr 127 500	Kr 119 433	Kr 8000
Fakultet for kunst, musikk og design	Kr 41 000	Kr 40 980	Kr 0
Det samfunnsvitenskapelige fakultet	Kr 64 500	Kr 51 003	Kr 13 400
Det medisinske fakultet	Kr 45 000	Kr 45 000	Kr 0
Totalt	Kr 440 000	Kr 391 200	Kr 48 400*

*Avrundet nedover til nærmeste hundrede krone

Saken legges med dette frem for Læringsmiljøutvalget til orientering og drøfting.

Vedlegg

Vedlegg sak 30/25 – Kriterier for tildeling fra sentralt avsatte midler

Kriterier - Sentralt avsatte midler

Overordnede prinsipper for tildeling

- Fokus på redusert alkoholbruk og drikkepress
- Redusere uønsket seksuell oppmerksomhet
- Motvirke utenforskap og ensomhet
- Inkludering av mangfoldet i studentmassen

Denne type arrangement vil bli prioritert ved tildeling

- Alkoholfritt / uten alkoholfokus
- Fellesarrangement på tvers av fakulteter
- Sportslige- og friluftsansatte arrangementer
- Faglige arrangementer
- Kulturarrangementer

Søknader til følgende vil ikke bli vurdert:

- Private sammenkomster
- Premier og gaver
- Arrangementer med alkoholfokus
- Aktiviteter for få studenter, med høye kostnader

Hvem kan søke?

- Fadderstyret ved de ulike fakultetene
- Studentorganisasjoner i Bergen, i samarbeid med fadderstyret

Hva kan det søkes om midler til?

- Hele, eller deler, av et arrangement som skal foregå i studiestartuken

Det kan ikke søkes midler til

- Private arrangementer (som f.eks. hjemmefester)
- Arrangementer med tydelig alkoholfokus
- Premier og gaver

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Sak 31/25 Studentparlamentets handlingsplan

Studieavdelingen

Orienteringssak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studieavdelingen****Møte: LMU 5 onsdag 5. november 2025****Sak: Studentparlamentets handlingsplan**

Bakgrunn

Handlingsplanen til Studentparlamentet ved Universitetet i Bergen (SP-UiB) er et dokument som er vedtatt av SP-UiB, og forteller hvilke saker det øverste organet, Arbeidsutvalget (AU), skal prioritere gjennom året. Handlingsplanen tar utgangspunkt i Studentpolitisk plattform og innspill fra Studentparlamentet om hva saker som er viktig for studentene det kommende året.

Handlingsplanen består av tre kapitler der følgende saker skal prioriteres:

1. Utdanning: læringsmiljø, pensum, studentdreven forskning, praksis, digitalisering og eksamensavvikling.
2. Studentlivet: studentøkonomi, studentmobilitet og studentfrivilligheten.
3. Samfunn og institusjon: fortsette arbeidet med viktige byggeprosjekter, flere lesesaler og fellesarealer, samt en universelt utformet campus.

Punkter fra handlingsplanen som er særlig relevante for Læringsmiljøutvalget vil bli presentert i møtet.

Vedlegg:

Vedlegg sak 31/25: Studentparlamentets handlingsplan 2025-2026 (PDF)

Saken legges frem for Læringsmiljøutvalget til orientering.

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Sak 32/25 Årsrapport fra Si fra-systemet 2024-2025

Studieavdelingen

Orienterings- og drøftingssak

Notat**Til: Læringsmiljøutvalget****Fra: Studieavdelingen****Møte: LMU 5 onsdag 5. november 2025****Sak: Årsrapport fra Si fra-systemet 2024-2025**

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget (LMU) får jevnlig en tilstandsrapport om læringsmiljøet ved Universitetet i Bergen (UiB) gjennom dialogmøter/besøksrunder på fakultetene, og i rapporteringen i forbindelse med studiekvalitetsmeldingen. Dette gir LMU en god oversikt over det helhetlige læringsmiljøet ved UiB. I tillegg orienteres også LMU årlig om mottatte klager på læringsmiljøet fra fakultetene.

UiB har siden 2017 samlet alle kontaktflater der studenter kan gi tilbakemeldinger på forhold vedrørende sitt læringsmiljø, samt varsle om kritikkverdige forhold på en egen nettside, kjent som [Si fra!](#). Formålet med systemet er at studentene enkelt skal finne rett instans å melde fra til, avhengig av sakens natur, samt å få informasjon. Det vises til vedlagte rapport, som foruten tallgrunnlag fra forrige studieår, også inneholder beskrivelse av systemet. Årets rapport inneholder en kort beskrivelse av systemet og innrapporterte tall fra fakultetene. Rapporten er unntatt offentligheten og legges frem for LMU i møtet.

Vedlegg

Vedlegg sak 32/25 Si fra-rapport 2024-2025 (deles ut under møtet)

Saken legges frem for Læringsmiljøutvalget til orientering og drøfting.

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

**Sak 33/25 Forslag til oppdaterte retningslinjer for
varsling for studenter og Si fra-nettside**

Studieavdelingen

Vedtakssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: LMU 5 onsdag 5. november 2025

Sak: Forslag til oppdaterte retningslinjer for varsling og Si fra-nettside

Bakgrunn

Det vises til sakene [42/24](#) og [19/25](#) i Læringsmiljøutvalget, hvor bakgrunnen for arbeidet med å oppdatere og fornye retningslinjene for varsling for studenter, og i forbindelse med dette også «Si fra»-nettsiden, er beskrevet.

Forslaget er utarbeidet av jurist ved Studieavdelingen, og har vært på innspillsrunde hos Læringsmiljøkontaktene ved fakultetene, juristene som arbeider med varsling for ansatte i HR-avdelingen, sekretariat for universitetsdirektørens kontor, og Studentombudet. Forslaget til retningslinjer ble presentert for LMU i møtet 21. mai 2025, hvor medlemmene (inkludert studentrepresentantene) har fått komme med kommentarer og innspill. Tidligere dekan og medlem av Læringsmiljøutvalget, Karl Harald Søvig har også gitt konkrete innspill til retningslinjene. Hans forslag, og noen av forslagene som ble presenterte i LMU-møtet 21. mai, er nå innarbeidet i det oppdaterte forslaget til retningslinjer (vedlagt).

Kontekst

I forbindelse med opprettingen av Si fra-systemet ble det etablert retningslinjer for studenter som ønsket å gi tilbakemelding om ulike forhold ved universitetet. Den første versjonen av dagens Retningslinjer for konflikter, mobbing, trakassering og seksuell trakassering som berører studenter ved Universitetet i Bergen var oppe i Universitetsstyret i 2018 (sak 127/18). Styret vedtok retningslinjene høsten 2018, og satte dem i kraft fra 2019. Det var et premiss, både i Læringsmiljøutvalget, i Utdanningsutvalget, og i Universitetsstyret, at retningslinjene skulle gjennomgå og eventuelt revideres videre. Retningslinjene var dermed oppe til revisjon i 2020 og revidert versjon ble vedtatt i sak 41/20. Dagens retningslinjer trådte i kraft fra 03.05.2020. Læringsmiljøutvalget har vært sentralt i arbeidet med utarbeidelse og revisjon av retningslinjene.

Retningslinjene har ikke blitt revidert på nytt siden 2020, og det foreslås nå en oppdatering, slik at de bedre spiller det nåværende rettskildet bildet. Etter siste revisjon har studenters rett til å varsle blitt lovfestet i Universitets- og høyskoleloven. I den siste revisjonsrunden i 2020 ble det i styresak 41/20 understreket at «verken retningslinjene eller andre tiltak som henger sammen med dem, er ferdige en gang for alle. De må stadig evalueres, og ytterligere revisjoner vil komme». Dagens retningslinjer retter seg mot noen konkrete sider av de forholdene som studenter kan varsle om i «Si fra!»-systemet. De gjelder for studenter og ansatte, og gir delvis informasjon om rettighetene til studentene, og delvis anbefalinger om hvordan den behandlingsansvarlige læringsmiljøkontakten ved fakultetene skal behandle konflikter.

Det å oppdatere og fornye retningslinjene vil kunne gjøre det enklere for studenter å forutse sin rettsstilling dersom de har opplevd noe de oppfatter som kritikkverdig. Videre vil det kunne lede til en mer enhetlig praksis på tvers av fakultetene, og at et tydelig rammeverk vil lede til at færre saker har mangelfull saksbehandling. Det nye forslaget foreslås å erstatte Retningslinjer for konflikter mobbing, trakassering og seksuell trakassering som berører studenter ved Universitetet i Bergen. De sentrale elementene i de nåværende retningslinjene

hensyntas og videreføres samtidig i det nye forslaget, men virkeområdet og tematikken utvides. Mer utfyllende informasjon til studenter om problemer med læringsmiljø, konflikter, mobbing, trakassering og seksuell trakassering, samt mindre alvorlige problemer, foreslås å ligge på en informasjonsside som det lenkes til fra "Si-fra!"-siden.

Endringene som foreslås har ikke som mål å endre hvordan UiB arbeider med varslingssaker for studenter, men er ment å bedre informere studenter om deres rettigheter, og å gjøre det enklere å varsle om alle problemstillinger som faller inn under lovens virkeområde. Retningslinjene går samtidig også langt i å regulere administrative problemstillinger rundt delegering av sakene. Det vil kunne lede til at særlig problematiske saker, der det eksempelvis foreligger påstander om at saksbehandlere ved fakultetene er inhabile, får en tydeligere og mer strømlinjeformet arbeidsfordeling.

Forslag til vedtak

- *Læringsmiljøutvalget vedtar de oppdaterte retningslinjene for varsling for studenter med de endringer som kommer frem i møtet. De oppdaterte retningslinjene erstatter retningslinjer for konflikter, mobbing, trakassering og seksuell trakassering som berører studenter ved Universitetet i Bergen.*
- *Læringsmiljøutvalget ber om at retningslinjene blir oversendt universitetsstyret for videre behandling.*

Vedlegg

- Vedlegg sak 33/25: Forslag til oppdaterte retningslinjer for varsling for studenter

Utkast til Retningslinjer for varsling for studenter

1. Formål

Disse retningslinjene har som formål å orientere studenter og andre brukere i hvordan varslingssystemet på Universitetet i Bergen (UiB) fungerer og å gi veiledning til ansatte ved UiB som skal håndtere varsler.

Et velfungerende varslingssystem for studenter skal være egnet til å gjøre UiB bevisst på mulige kritikkverdige forhold på universitetet, slik at det kan iverksettes egnede tiltak for å ordne opp i disse forholdene. Alle studenter har rett til et forsvarlig læringsmiljø, og dette skal i første rekke ivaretas gjennom gode systemer for studentmedvirkning i universitetspolitikken og god dialog mellom alle som er tilknyttet UiB. Disse retningslinjene og varslingssystemet de omtaler, tar særlig sikte på å skape en sikkerhetsventil for å sikre at studenter på UiB har et forsvarlig læringsmiljø, når mindre formelle metoder for ivaretagelse av læringsmiljøet svikter.

Videre har retningslinjene som hensikt å løse konflikter på UiB på en slik måte at rettighetene til alle involverte er ivaretatt. Sakene bør løses på lavest mulige kompetente nivå, uten forhåndsdomming, forhastede konklusjoner eller andre forhold som kan lede til at en varslingsprosess blir en større belastning for de involverte enn den trenger å være.

UiB er en stor institusjon med mange studenter og ansatte, der det skal være rom for akademisk uenighet. Et varslingssystem er ikke ment å være arenaen for slik uenighet, men kan brukes der uenigheten blir usaklig eller personfiksert, slik at dette går ut over studenters rett til et godt læringsmiljø. Dette innebærer også at saker som ikke gjelder kritikkverdige forhold, kan

behandles på andre måter. Det er derfor viktig at studentene har gode forutsetninger for å sikre sin egen rettsstilling, med fungerende og oppdaterte retningslinjer for varsling for studenter.

2. Rettslig forankring

Retten til å varsle om kritikkverdige forhold ved UiB, og det tilhørende vernet mot gjengjeldelse etter varsling, følger av i [universitets- og høyskoleloven § 10-4](#).

§ 10-4. Rett til å varsle og forbud mot gjengjeldelse

Studenter har rett til å varsle om kritikkverdige forhold ved universitetet eller høyskolen. Gjengjeldelse mot studenter som varsler, er forbudt

Arbeidsmiljølovens regler om varsling i kapittel 2A utfyller varslingsreglene for studenter der det passer. Se også pkt. 8 om bestemmelsens forhistorie.

3. Definisjoner

3.1. Hva kan være «kritikkverdige forhold»?

Med «kritikkverdige forhold» menes hendelser, praksiser, unnlatelser, avgjørelser eller betingelser som er i strid med rettsregler, skriftlige retningslinjer ved UiB eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, for eksempel:

- fare for liv eller helse
- fare for klima eller miljø
- korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
 - uforsvarlig læringsmiljø
 - brudd på lover, forskrifter og andre regler
 - brudd på etiske, sikkerhetsmessige, eller andre retningslinjer

Noen kritikkverdige forhold vil være av en så stor alvorlighetsgrad at politiet vil måtte involveres. De sider av saken som gjelder studenters studiehverdag vil likevel fortsatt være aktuell for universitetet å ta stilling til.

Rent subjektive oppfatninger om hva som er «kritikkverdige forhold» ut fra personlige, politiske, eller etiske overbevisninger, er ikke være omfattet av begrepet.

Personkonflikter vil heller ikke være «kritikkverdige forhold» etter loven, med mindre konflikten samtidig innebærer en kvalifisert forringelse av de involvertes lærings- eller arbeidsmiljø. Dette betyr vanligvis at mobbing, trakassering eller uønsket seksuell oppmerksomhet er «kritikkverdige forhold», men mindre alvorlige konflikter og uenigheter ikke gjør det. I denne sammenheng er det sentralt å tolke begrepet «kritikkverdige forhold» i lys av Grunnlovens § 100 om ytringsfrihet.

3.2. Hva betyr «ved universitetet»?

UiB er bare pliktig til å behandle varslinger som gjelder påståtte kritikkverdige forhold tilknyttet UiBs virksomhet. Hendelser som skjer på UiB, er som hovedregel omfattet av loven. Hendelser mellom to UiB-studenter som skjer på fritiden vil som regel være utenfor loven. I den grad hendelsen påvirker studenten eller studentenes læringsmiljø, vurderes det konkret om saken faller innenfor universitetets ansvarsområde.

Videre vil kritikkverdige forhold som finner sted på universitetets lokaler, eller i forbindelse med arrangementer eller organisasjoner som er en del av universitetet, som hovedregel være underlagt universitetets ansvarsområde. Eksempelvis vil «kritikkverdige forhold» som knytter seg til virksomheten til studentutvalg eller linjeforeninger være omfattet, i den grad det indirekte også påvirker læringsmiljøet på UiB.

3.3. Hvilke «studenter» kan varsle?

Registrerte studenter ved Universitetet i Bergen, kan varsle om «kritikkverdige forhold».

Dette gjelder også for studenter som ikke lenger studerer på universitetet, så lenge det påståtte kritikkverdige forholdet består. Om den studentens tilknytning til universitetet er tilstrekkelig aktuell til at det er universitetets ansvar, må avgjøres konkret i hver enkelt sak.

3.4. Hvordan kan studenter varsle?

Det finnes ikke formkrav til varselet. UiB oppfordrer sterkt til at varselet blir meldt inn gjennom «Si-fra!»-systemet, for å sikre at varselet blir effektivt fordelt til riktig person på fakultetet og for å sikre hensyn til god dokumentasjon. Det er likevel mulig å varsle i samtale med læringsmiljøkontakt eller studieveileder, eller på andre måter.

3.5. Hva kan være gjengjeldelse?

Gjengjeldelse fra UiB mot student som varsler om kritikkverdige forhold er forbudt. Med gjengjeldelse menes enhver ugunstig handling, praksis eller unnlattelse som er en reaksjon på at studenten har varslet, for eksempel:

- trusler, trakassering, usaklig forskjellsbehandling, utenforliggende hensyn, sosial ekskludering eller annen utilbørlig opptreden
- reaksjoner etter [universitets- og høyskoleloven kapittel 12](#), som utestengelse, tvilsmelding, skikkethetsvurdering eller bortvisning

Det skal være en årsakssammenheng mellom varselet og den påståtte gjengjeldelsen. Dette innebærer blant annet at studenter som har varslet må ha sendt inn varselet før universitetet sanksjonerer mot studenten.

Studenter som har varslet om et forhold som studenten oppfatter som kritikkverdig, har ikke uten videre beskyttelse mot sanksjoner fra UiB. Eksempelvis vil det ikke nødvendigvis regnes som gjengjeldelse å sanksjonere mot en student som leverer et varsel der det kommer frem at de selv har brutt lover eller regler på en slik måte at dette tilsier at de ikke er skikket til utdanningen de tar.

Studenter som varsler kan utsettes for negative reaksjoner fra andre studenter. UiB har et ansvar for å beskytte studenter som varsler også for denne typen gjengjeldelse.

4. Sentrale hensyn i saksbehandling av varsler fra studenter

Et varsel med påstand om kritikkverdige forhold, kan gjelde forhold av ulik alvorlighetsgrad. Det kan gjelde forskjellige konstellasjoner av involverte. Det kan gjelde studenter som varsler på andre studenter, studenter som varsler på ansatte, eller studenter som varsler om ting som ikke omhandler personers fremferd. Dette innebærer at ulike varslingssaker på UiB må behandles på ulike måter.

Fremfor å detaljregulere hvordan ulike varslingssaker skal behandles, tar disse retningslinjene sikte på å ivareta en god behandling av varslingssaker ved å oppstille sentrale hensyn som saksbehandler i størst mulig grad skal forsøke å ivareta. Relevansen av hensynene vil variere fra sak til sak.

Fakultetet som behandler saken, må til enhver tid under og etter behandlingen ivareta grunnleggende krav til forsvarlig saksbehandling. Dette inkluderer bl.a. hensynet til konfidensialitet, kontradiksjon, habilitet, de involvertes integritet og sakens opplysning.

4.1. Hensynet til konfidensialitet

Hensynet til konfidensialitet innebærer at universitetet har gode systemer for å hindre at vernet informasjon i varselet ikke blir kjent for flere personer enn nødvendig. Saksbehandler skal vurdere hvem det er saklig begrunnelse for å involvere i saksbehandlingen, og dette kan være kollegaer for råd og støtte og ledere som skal ta saken videre. Det er ofte mulig å diskutere saker uten å gi identifiserende opplysninger om de involverte.

Saksbehandler bør være påpasselig med å undersøke om vedkommende man ønsker å involvere kan ha bindinger til partene (habilitetsvurdering) og om vedkommende kan anses tilstrekkelig upartisk. Se likevel punktet om kontradiksjon, nedenfor.

4.2. Hensynet til kontradiksjon (motsvar)

Et varsel kan gjelde én eller flere konkrete personer. Kontradiksjon innebærer at varsleren og den eller de som blir varslet mot, gis anledning til å presentere sin versjon av saken. Det er viktig at alle involverte parter får imøtegå alle påstander som gjelder dem, eller påvirker dem på annen måte. Dette innebærer også vanligvis at den eller de som er omvarslet i saken får full tilgang til de opplysninger varsler har gitt i forbindelse med sine påstander.

Dette gjelder gjennom hele prosessen, og dersom en part kommer med nye anførsler i løpet av saken, må motparten få anledning til å kommentere på disse. Dette innebærer også at parten trenger god informasjon om hva som har foregått gjennom hele prosessen, og tilstrekkelig tid til å bruke denne informasjonen til å forberede seg på en slik måte at de kan ivareta sine egne interesser.

4.3. Krav til habilitet (upartiskhet)

Krav til habilitet innebærer at den som behandler saken ikke har en personlig interesse av å hjelpe en av partene, eller på andre måter er involvert i saken. Eksempelvis vil det være problematisk om saksbehandler behandler en sak der varselet gjelder deres nærmeste leder,

eller dersom vedkommende har et nært vennskaps- eller slektsforhold til noen av de involverte. Siktemålet med habilitetsreglene er å oppnå tillit til saksbehandlingen, i tillegg til å skåne saksbehandlere for å komme i en krevende dobbeltrolle. Se [forvaltningslovens § 6](#).

Saksbehandler er alltid pliktig til å vurdere sin egen habilitet, og kan ved tvil be om veiledning om spørsmålet.

Forvaltningsloven § 6 slår fast at vi skal legge vekt på om påstand om inhabilitet er reist av en part. Det er likevel ikke i seg selv tilstrekkelig for å konstatere inhabilitet hos saksbehandler, at en av partene i prosessen påstår dette. Eksempelvis vil ikke en læringsmiljøkontakt være inhabil for å behandle et varsel dersom de tidligere har vært i kontakt med en av de involverte i saken gjennom sitt arbeid på fakultetet. Se [forvaltningslovens § 8](#).

4.4. Hensynet til partene

En varslingsprosess kan, og vil ofte, utgjøre en belastning for både den som varslar om kritikkverdige forhold, og den eller de som er omvarslet. Det er derfor viktig at prosessen er nøktern, ryddig og respektfull overfor begge parter, slik at behandlingen ikke oppleves mer tyngende enn den trenger å være. Videre vil det være viktig for de involverte at prosessen går for seg så effektivt som den kan, uten at dette går på bekostning av de andre hensynene, og at man kommer frem til en riktig konklusjon.

4.5 Hensynet til opplysning av saken

Læringsmiljøkontakten har plikt til å behandle saken uten ugrunnet opphold. Samtidig skal læringsmiljøkontakten være i stand til å komme til å fatte en forsvarlig avgjørelse. Det er derfor nødvendig at hen har mulighet til å gjøre prosessuelle valg som på best mulig måte er egnet til å avdekke hva som har skjedd. Dette kan innebære at det stilles krav til de involverte som de oppleves negativt for dem, eksempelvis ved at varslar må forklare detaljert hva de oppfatter at har skjedd, eller at personer som er omvarslet får mulighet til å uttale seg om sitt syn på disse påstandene.

5. Rutine for behandling av varslingssaker fra studenter

Alle saker skal behandles i henhold til rutinen som skisseres her.

5.1. Steg 1 - Varselet registreres

Varselet mottas av sentralt mottak, hvor det vurderes hvem som skal behandle saken. Som hovedregel videreføres saken til læringsmiljøkontaktgruppen på fakultetet. Alternativt mottas varselet direkte fra studenten som varslar. Læringsmiljøkontakten som har fått tildelt saken må vurdere egen habilitet i saken etter [forvaltningsloven § 6](#).

5.2. Steg 2 - Bekrefte at varselet er mottatt

Saksbehandler sender ut en bekreftelse til varslar på at varselet er mottatt, og starter prosessen med å behandle varselet. Dersom læringsmiljøkontaktmottaket er under stor arbeidsbelastning, gir hen et estimat til varslar om når behandling av varselet påbegynnes. Alle varsler skal behandles innen rimelig tid, og uten ugrunnet opphold.

5.3. Steg 3 - Påstandene i varselet undersøkes og vurderes

Dersom det er uklart hva varselet går ut på, gjøres det forsøk på å oppklare dette. Videre undersøkes vedlagt, eller annen tilgjengelig dokumentasjon. Dersom det er behov for å gjøre ytterligere undersøkelser i saken, gjennomføres dette.

Hvis påstanden er av en slik art at forholdet som omtales ikke egner seg til å være et «kritikkverdige forhold» eller forholdet av annen grunn klart er utenfor varslingsretten (se punkt 4.1, 4.3 og 4.4), kan behandlingsansvarlig legge vekk saken som varslingssak, og løse den på enklere måte. Eksempelvis vil ikke en påstand om at et vindu står åpent kunne være et «kritikkverdige forhold» etter [universitets- og høyskoleloven § 10-4](#).

Den eller de det er varslet om gis anledning til å uttrykke sin oppfatning av påstandene og dokumentasjonen. Se særlig punkt 5.2 om kontradiksjon.

Dersom det av ulike grunner vurderes som hensiktsmessig å ikke involvere varsler videre, gjøres dette ikke. Se 8.1 i disse retningslinjene.

5.4. Steg 4 – Konklusjon og tiltak

Når saken er tilstrekkelig undersøkt, og de involverte har fått mulighet til å uttrykke sitt syn på saken, konkluderer saksbehandler med hva hen oppfatter at har skjedd. Dersom det foreligger ulike versjoner av hva som er faktum, må saksbehandler med utgangspunkt i de undersøkelser som er gjort, konkludere med hva som etter saksbehandlers vurdering er mest sannsynlig at har skjedd.

Saksbehandler tar videre vurdering av om det bør iverksettes tiltak for å hindre at lignende forhold oppstår på nytt. Saksbehandler trenger ikke konkludere med at det foreligger «kritikkverdige forhold» etter [universitets- og høyskoleloven § 10-4](#) for å iverksette tiltak. Utbedrende tiltak kan iverksettes uten at dette samtidig automatisk innebærer en vedkjennelse av at det påståtte «kritikkverdige forhold[et]» innebærer en kvalifisert grad av skyld hos noen av de involverte. Det sentrale er å forsøke å sikre et godt læringsmiljø for alle involverte.

Dersom forholdet gjelder en personkonflikt, skal saksbehandler vurdere å legge til rette for en samtale mellom partene, med mål om å senke konfliktnivået. Dette avhenger av at de involverte personene faktisk ønsker dette.

Dersom saksbehandler vurderer at det må undersøkes om det er nødvendig å iverksette tiltak som innebærer sanksjoner mot studenter etter [universitets- og høyskoleloven kapittel 12](#), eller arbeidstakere etter arbeidsretten, kontakter saksbehandler HR-avdelingen eller Studieavdelingen for oppfølging og veiledning. Dersom en part ikke allerede før avgjørelse treffes har blitt gitt mulighet til å uttale seg, gjøres dette.

5.5. Steg 5 – Saken lukkes og sakens parter informeres

Saksbehandler informerer de som har saklig grunn til å bli opplyst i saken, både om fakultetets syn på sakens faktum, og om hvilke tiltak UiB eventuelt har valgt å iverksette.

Saken lukkes.

5.6. Steg 6 – Evaluering

Dersom det er aktuelt, samarbeider læringsmiljøkontakten med andre i læringsmiljøkontaktmottaket for å evaluere hvor godt prosessen fungerte, og i hvilken grad eventuelle tiltak fungerte som tenkt. Eventuelle læringspunkter noteres internt hos fakultetet, og spilles inn i nettverk for læringsmiljøkontakter.

6. Ansvar og organisering, saksbehandling

6.1 Ansvar

Fakultetsdirektøren har det overordnede ansvaret for en god behandling av varsler om kritikkverdige forhold. Behandlingen delegeres til administrativt ansatte for behandling. Denne personen omtales i disse retningslinjene som læringsmiljøkontakten.

Dersom saken omhandler ansatte, sørger fakultetsdirektøren for at de ansattes interesser er representert ved at seksjonssjef for HR, eller annen passende person, involveres i saken.

6.2. Behandlingsansvarlig enhet

Det fakultetet der varslers har sin primære tilhørighet er som hovedregel ansvarlig for behandling av varselet. Saksbehandler vurderer behovet for å involvere andre fakulteter eller sentraladministrative enheter.

I saker der det av legitime grunner er vanskelig eller regler stenger for at fakultetet kan være behandlingsansvarlig, avgjøres det konkret hvor saken skal behandles. Eksempelvis der fakultetsdirektøren eller læringsmiljøkontakten er inhabil fordi klagen gjelder dem selv, eller noen som er deres overordnede. Normalt vil saken behandles av læringsmiljøkontakten på et annet fakultet. Dersom dette ikke er en tilstrekkelig god løsning, vil saken behandles av den relevante fellesadministrative avdelingen.

Det kan også finnes tilfeller der det av andre grunner er mest naturlig at en annen enhet behandler varselet. Dette avgjøres konkret.

6.3 Læringsmiljøkontaktens plikter

Læringsmiljøkontakter på fakultetene har ansvar for behandling av påstander om «kritikkverdige forhold», og til å involvere andre ansatte ved behov.

Ansatte som inntar rollen som læringsmiljøkontakt på fakultetet skal gjennomgå relevant kursing innen feltet, og ha et bevisst forhold til regler for god forvaltningsskikk, [universitets- og høyskoleloven § 10-4](#) og tilhørende regelverk.

Tilsvarende plikt omfatter også andre som er tett tilknyttet arbeidet med varsling for studenter, eksempelvis de andre medlemmene av læringsmiljømottaket, og involverte fra Studieavdelingen.

Personer som opptrer som læringsmiljøkontakt har samme ansvar, selv om de normalt ikke innehar rollen.

6.4 Studieavdelingens ansvar

Studieavdelingen har det overordnede ansvaret for å koordinere arbeidet med varsling for studenter. Studieavdelingen gir råd til læringsmiljøkontaktene ved behov.

6.5 Klage på behandling av varsel fra student

Det er vanligvis ikke mulig å klage på behandling av varslingsaker på UiB, da konklusjonen i en slik sak typisk ikke vil være et enkeltvedtak som det er tilknyttet klagerett til etter [forvaltningsloven §§ 28 jf. 2, bokstav b](#).

Det kan likevel etter forholdene være mulig å sende inn et nytt varsel, dersom man mener at selve behandlingen av det opprinnelige varselet var «kritikkverdige».

7. Utvalgte tema

De overordnede hensyn som nevnes i punkt 5, skal være styrende i prosessvalgene som gjøres i forbindelse med behandling av varsler om kritikkverdige forhold fra studenter.

Noen problemstillinger viser seg likevel å være noe uklare, og omtales derfor mer detaljert i det følgende.

7.1 Særlig om bekymringsmeldinger og andre varsler der varsler ikke selv er berørt av saken

Dersom varsler ikke har en relevant tilknytning til forholdet det varsles om, utover at den påstår at et forhold kan være kritikkverdig, vurderer saksbehandler hvorvidt det er nødvendig at varsler involveres ytterligere i saken etter innsending av varselet.

Dette vil være særlig relevant ved innsending av bekymringsmeldinger som omhandler personer i sårbare situasjoner eller andre lignende situasjoner.

7.2. Særlig om innkalling til møte

Parter som kalles inn til møte i forbindelse med behandling av varsel med påstand om kritikkverdige forhold skal ha ivare tatt sin rett til kontradiksjon (motsvar).

Dette innebærer blant annet at

- partene får tid til å forberede seg til møter
- innkallingen informerer om bakgrunnen og formålet med møtet, hvem som skal delta, og muligheten til å ha med støtteperson
- saksbehandler og andre involverte behandler partene uten forhåndsdomming, og stiller åpne og ikke-ledende spørsmål

7.3. Rett til støtteperson

Personer som kalles inn til møter skal informeres om deres rett til å ha med seg en støtteperson i møtet. Dette kan eksempelvis være en venn, tillitsvalgt, verneombud, Studentombudet eller en

advokat.

Dersom møtet må utsettes for at støttepersonen skal være tilgjengelig, bør møtet utsettes. Dette gjelder med mindre utsettelse er gjentakende eller så langvarige at det går på bekostning av behovet for en effektiv behandling av saken.

7.4. Særlig om sammensetning og gjennomføring av møte med partene

Læringsmiljøkontakt skal være bevisst på hvordan møtesammensetninger fremstår for den som er kalt inn til møte. Det bør ikke delta flere personer fra Universitetet i møtet enn det som er nødvendig for en god gjennomføring av møtet.

Det skal skrives referat fra møter. Dersom en part i saken har gjennomført et møte med læringsmiljøkontakt, skal referatet sendes ut kort tid etter møtet er ferdig. En veiledende grense er 1-3 dager etter møtet er gjennomført.

7.5 Særlig om anonyme varsler

Varsler som leveres inn anonymt, enten ved at det er skjult hvem som er avsender, gjennom at andre personer varsler, eller at ikke-anonym varslere påberoper seg anonymitet, mottas på linje med andre varsler.

7.5.1 Anonyme brev

Ved mottakelse av anonyme varsler tar UiB stilling til innholdet i brevet, men behandler det bare i den grad det er mulig å forene med hensynet til kontradiksjon og hensynet til den omvarslede.

7.5.2 Ikke-anonyme varslere som ønsker å være anonyme

Behandling av varsler der UiB vet hvem det er som varsler, men personen uttrykker ønske om å være anonym, byr på en rekke problemer.

Samtidig vil det i behandlingen av varselet som regel være umulig å garantere for anonymitet til varsler, blant annet fordi den omvarslede typisk vil ha rett til partsinnsyn etter forvaltningslovens regler.

Videre vil ivaretagelse av anonymitet ved varsling mot enkeltpersoner i mange tilfeller være vanskelig å forene med ivaretagelse av hensynet til den omvarslede og hensynet til kontradiksjon.

Som et utgangspunkt burde derfor varsler som påberoper seg anonymitet orienteres om at dette også typisk vil innebære at det er problematisk for universitetet å komme med tiltak eller sanksjoner for å utbedre det påstått kritikkverdige forholdet.

7.6. Særlig om sanksjonering overfor omvarslet i en varslingssak

Omvarslede studenter kan ikke sanksjoneres mot på andre måter enn de som følger av reglene i [universitets- og høyskoleloven kapittel 12](#).

Omvarslede ansatte kan sanksjoneres mot etter de regler som følger av arbeidsretten. HR-avdelingen, sentralt eller lokalt på fakultetet, involveres dersom universitetet oppfatter at det ligger forhold til grunn som gir grunnlag for å vurdere sanksjoner.

7.7. Særlig om andre egnede tiltak

Dersom et varsel gjelder fysiske eller digitale sikkerhetsmessige forhold ved universitet, og læringsmiljøkontakten vurderer at det er sannsynlig at varsler har rett i sin påstand, iverksettes tiltak for å fjerne eller senke risikoen for uønskede hendelser.

Mange konfliktsituasjoner mellom to eller flere personer på universitetet vil ikke falle inn under begrepet «kritikkverdige forhold», og det vil være utenfor universitetets ansvarsområde å løse konflikten. Det vil likevel være aktuelt å vurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å:

- Legge til rette for samtale med mål om å løse konflikten mellom partene
- Klargjøre de plikter og ansvar de involverte har

Dersom slike eller lignende tiltak ikke virker, eller ikke virker godt nok, vurderer saksbehandler om det er hensiktsmessig å gjennomføre ytterligere tiltak.

8. Bestemmelsens forhistorie

Reglene om varsling i universitets- og høyskoleloven § 10-4 er nærmere omtalt i proposisjonen, jf. Prop. 126 L (2022–2023) s. 185 og s. 334. Omtalen er imidlertid knapp, siden dagens § 10-4 er en videreføring av tidligere regulering. Retten til å varsle og forbud mot gjengjeldelse mot varsling var foreslått i NOU 2020: 3, jf. s. 174 og s. 394–395, og ble fulgt opp av departementet gjennom en endring av universitets- og høyskoleloven (2005) § 4-3 (nytt syvende ledd), jf. Prop. 111 L (2020–2021) s. 56 og s. 117. Bestemmelsen ble så flyttet til en egen paragraf (§ 4-3 b), jf. Prop. 74 L (2021–2022).

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Sak 34/25

Eventuelt

Studieavdelingen

UNIVERSITETET I BERGEN
LÆRINGSMILJØUTVALGET (LMU)

Sak 35/25 Besøk hos Det juridiske fakultet

Studieavdelingen

Drøftingssak

Notat

Til: Læringsmiljøutvalget

Fra: Studieavdelingen

Møte: LMU 5 onsdag 5. november 2025

Sak: Besøk hos Det juridiske fakultet

Bakgrunn

Læringsmiljøutvalget har siden 2009 foretatt besøksrunder til alle fakultetene for å kunne danne seg et overblikk over hvordan det helhetlige læringsmiljøet blir ivaretatt på fakultetsnivå. I tillegg er Universitetsbiblioteket og UiB læringslab (det digitale læringsmiljøet) del av disse rullerende besøksrundene. Besøkene skjer i forbindelse med selve utvalgsmøtet, og er blitt innledet med diskusjon med representanter fra fakultetet, både ansatte og studenter. I løpet av besøket har det også blitt lagt opp til en omvisning i aktuelle lokaler. Utvalget anser møtene med fakultetene som nyttige og verdifulle. Samtidig er møtene med på å synliggjøre LMUs arbeid ovenfor fakultetene.

Fakultetene og avdelingene LMU besøker skal skrive et kort refleksjonsnotat som omhandler hvordan man på det aktuelle fakultetet planlegger å bruke eller allerede bruker [handlingsplanen for et helhetlig læringsmiljø 2023-2029](#) i sitt arbeid med læringsmiljøet. Handlingsplanen gir en retning og identifiserer områder UiB skal satse på for bedringen av det helhetlige læringsmiljøet frem til 2029. Som breddeuniversitet er læringsmiljøet ved UiB mangfoldig. Det ligger derfor til fakultetene, fagmiljøene og de ulike avdelingene å kjenne sine egne utfordringer og identifisere sine behov.

I forbindelse med nye besøksrunder er det også anledning til å se på oppfølgingen av eventuelle problemstillinger som ble diskutert på forrige besøk, samt muligheter i arbeidet med læringsmiljøet hos fakultetet. Det legges opp til en uformell diskusjon med utgangspunkt i følgende:

Notat fra Det juridiske fakultet til Læringsmiljøutvalget

Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet vedtok i sak 59/23 i møtet 13.96.2023 ny [strategi 2023-2030](#) og i sak 10/23 den 12.12.2023 ny [handlingsplan for utdanning](#) (revideres des. 2025) og i sak 112/23 [Tiltak for likestilling og mangfold ved Det juridiske fakultet](#). Samlet i disse dokumentene behandler vi punktene i UiB sin handlingsplan for helhetlig læringsmiljø.

Litt mer om innsatsområdene i UiB sin handlingsplan:

A: Rekrutterings-, søknads- og tilbudsfasen

Det juridiske fakultet har svært god søkning og rekruttering til masterprogrammet i rettsvitenskap. Fra høsten 2023 startet det opp to nye masterprogram i rettsvitenskap i Norge og to nytt er på vei. Vi fokuserer på å videreutvikle Bergensmodellen i ny studieordning fra 2021, og et helt nytt revidert 1. studieår fra høstsemesteret 2025.

Nye studenter gjennom Samordna opptak som har møtt høsten 2025: 42 % av studentene er fra Østlandet og 75 % er kvinnelige studenter.

Informasjon om tilrettelegging ved studiestart får studentene på nettsiden [Velkommen som ny student på Det juridiske fakultet](#) som publiseres i starten av juli, og som det lenkes til fra studieprogramsidene og annen informasjon vi sender i forbindelse med opptak/studiestart.

Alle nye studenter må i juli fylle ut skjema om faglig godkjenning, deltakelse i semesterstarten, velkomstuken og noe info om tilrettelegging.

B. Studiestart

Over de siste årene har vi utviklet en modell for studiestart/mottak av nye studenter som vi opplever at fungerer godt. Vi har god dialog med studentorganisasjonen og fadderstyret i planleggingsfasen. Modellen inneholder disse elementene:

- Åpningsseremoni på Museplass. Fakultetet har en fakultetsfane som vi benytter ved velkomstseremonien. Studentene fikk i forkant beskjed om å samles ved Johanneskirken etter seremonien for å gå i samlet flokk bak fanen til fakultetet for velkomstarrangement og gruppemottak.
- Møte i mindre velkomstgrupper på fakultetet som ledes av en arbeidsgruppeleder. Alle gruppene får besøk av en underviser.
- Felles velkomstmøte i auditorium 1 (panelsamtale m/ dekan og studenter)
- Eget mottak for innreisende studenter
- Eget gruppemottak for de nye fjerdeårsstudenter og nye studenter på toårig master
- Eget mottak for nye LLM-studenter (Master of Laws in EU/EEA Law) – de får tildelt faglig mentor første dag
- Arbeidsgruppelederordningen som ressurs for førsteårsstudentene:
 - «Lær å lære»: Studentene blir introdusert for Bergensmodellen og hvordan den er lagt opp for best mulig læring
 - Første dobbelttime i arbeidsgruppen: «faglig oppstartssamling». God tid til å bli kjent og bli enige om arbeidsmåten det neste studieåret
 - Individuelle samtaler for alle 300-400 studenter ca. halvveis i høstsemesteret med arbeidsgruppelederen sin: Faglig tilbakemelding + psykososialt miljø. Opplæring og støtte fra admin. og fagansvarlig. Videre sender studenter ved behov.
 - Arbeidsgruppelederne jobber med fag + med læringsmiljøet i arbeidsgruppen gjennom studieåret. En konstant i et studieår med ulike emner.

C. Studieløpet

- Motvirke trend med at studentene ikke er så mye på campus særlig 5. studieår, men også på 4. studieår. Vi kan særlig fremheve to prosjekter:

- JUS345 Strafferett / Emnedesign for praksisnær læring, studentaktivitet og engasjement
 - JUS391 Juridiske utredninger: Studentaktiv utforskning av muligheter og utfordringer knyttet til bruk av KI-verktøy på vei inn i arbeidslivet
- Opprettet egne lesesalsplasser også for studenter som skriver 30sp. masteroppgave
- Brukt mentormidler til ulike fagligsosiale arrangement for studenter på masterdelen av studiet (har vært fra 20-90 deltagere), arrangert av et utvalg arbeidsgruppeledere/mentorere:

- Foredrag med professorer ved fakultetet om hhv. folkerett, arbeidsrett og forskningsprosjektet COMPLEX (ERC)
- Julequiz, valentinsquiz, påskequiz og sommerquiz
- Foredrag om sivilprosess med Høyesterettsdommer Webster

- Ønsker oppgradering av lesesalsplassene og seminarrommene + toaletter i JUS1. De er svært mye brukt.

- Auditorium 4 har stått på Eiendomsavdelingen sin to-do-liste lenge, og det har kommet noe økonomiske midler fra KD. Det har ikke skjedd noe med dette rommet siste 20 år ut over at setetrekk og prosjektor/pc er oppgradert.

- Jobber med studentaktive læringsformer tilpasset de enkelte delene av studieløpet. Vil arbeide særlig med 5. studieår fremover.

- To-delning av masteroppgavene (10 + 20 sp.) og dermed større skille mellom femårig og toårig masterprogram

- Tilrettelegger for eksterne skriveplasser (praksis)

- Faste ukentlige møter mellom leder av Juridisk studentutvalg (JSU) og studiedekanen

- Fakultetet samarbeider godt med studentorganisasjonene på fakultetet

- Jobber med KI inn i undervisning og vurdering. Rapport fra arbeidsgruppe som utgangspunkt

- Oppfølging av studenter med tilretteleggingsbehov. Studenter søker via tilretteleggingsskjemaet og kan bli invitert til studieveiledning for å snakke om behov og muligheter for tilrettelegging. De kan selvsagt også booke studieveiledning på eget initiativ. Studenter med kroniske tilstander får forenklede søknadsprosesser der det lar seg gjøre. Tilbyr egnet tilretteleggingstiltak innenfor rammene av studieprogrammet. Har for øyeblikket nok tilrettelagte leseplasser.

- Studentmedvirkning- og demokrati: representanter fra JSU/arbeidsgruppeledere i alle utvalg og arbeidsgrupper. Ukentlig møte med studiedekan og JSU.

D. Avslutning av studieløpet

Kandidatarrangement – seremoni for ferdige mastergrader det aktuelle studieåret i juni fra vår 2025 i universitetets aulaen

Kandidatundersøkelsen - studentene får relevant jobb innen kort tid og det er svært lav arbeidsledighet

Fakultetet har opprettet et arbeidslivspanel for tettere dialog med arbeidslivet.

E. Kompetanseheving

- Har jobbet med kompetanseheving blant undervisere i bruk av digitale verktøy for å aktivisere studentene, men også når det kommer til læringsdesign mer overordnet

«[Ressursbank for undervisning i juridiske emner](#)»: Har utviklet en ressurs for undervisere på Mitt UiB

- Gjeninnfører lærermøter
- Forskergruppe for juridisk didaktikk
- Foredrag og workshops knyttet til generativ kunstig intelligens i utdanningen
- Nøkkelpersoner i fagmiljøet er ressurspersoner som støtter de emneansvarlige i implementering og justering av nye emner i revidert studieordning.
- Studieutvalget har en pott som ansatte kan søke på for enten studiekvalitetstiltak, eller egen kompetanseheving/deltakelse på fagdidaktiske konferanser o.l.
- Arbeider med læringsmiljøet på 1. og 2. studieår gjennom arbeidsgruppelederordningen. Møtepunkt mellom administrasjon, fagansvarlig og arbeidsgruppelederne: Referansegruppemøter, ad.hoc.-møter med ulik oppfølging, rapportering etter samtaletimene og evaluering av alle 60 arbeidsgrupper.
- Administrative medarbeidere deltar på konferanser/kurs/nettverk

Saken legges frem for Læringsmiljøutvalget til drøfting.

